

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2018-2021)

d. 09-10-2019

Mødedato Onsdag d. 09. oktober 2019 kl. 14:30

Mødested M.5

Mødedeltagere Ulrik Wilbek, Per Møller Jensen (Fravær), Åse Kubel Høeg, Claus Clausen, Eva Pinnerup, Niels Dueholm, Torsten Nielsen, Peter Juhl, Kai O. Andersen

Indholdsfortegnelse

Konkret og detaljeret plan for tilsyn med kommunens databehandlere og underdatabehandlere.....	3
Basisbudget 2020 til 2023.....	5
Meddelelser og gensidig orientering.....	10

Punkt 1: Konkret og detaljeret plan for tilsyn med kommunens databehandlere og underdatabehandlere

19/40442

Resume

Datatilsynet har i afgørelse af 5. august 2019 bl.a. anmodet Viborg Kommune om at fremlægge en konkret og detaljeret plan for, hvordan kommunen fremadrettet vil føre det fornødne tilsyn med kommunens databehandlere og underdatabehandlere.

Byrådet skal i sagen tage stilling til forvaltningens udkast til en sådan plan, der skal være Datatilsynet i hænde senest 15. oktober 2019.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at den udarbejdede plan for, hvordan kommunen fremadrettet vil føre det fornødne tilsyn med kommunens databehandlere og underdatabehandlere, godkendes og sendes til Datatilsynet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-10-2019

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at den udarbejdede plan for, hvordan kommunen fremadrettet vil føre det fornødne tilsyn med kommunens databehandlere og underdatabehandlere, godkendes og sendes til Datatilsynet.

Fraværende:

Per Møller Jensen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget er på sit møde 28. august 2019 ([sag nr. 22](#)) orienteret om Datatilsynets afgørelse af 5. august 2019 på baggrund af tilsynsbesøg den 8. november 2018.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune modtog 5. august 2019 en afgørelse fra Datatilsynet. På baggrund af et tilsynsbesøg konkluderer tilsynet, at der samlet set er grundlag for at udtale alvorlig kritik af, at Viborg Kommune ikke har efterlevet databeskyttelsesforordningens krav i forbindelse med brugen af databehandlere.

Den alvorlige kritik omhandler tre konkrete forhold:

- Manglende indgåelse af fem databehandleraftaler
- Manglende løbende tilsyn med behandlingen af personoplysninger hos – i hvert fald – tre af kommunens databehandlere
- Manglende løbende tilsyn med behandlingen af personoplysninger hos kommunens underdatabehandlere.

Datatilsynet anmoder i afgørelsen tillige Viborg Kommune om at fremlægge en konkret og detaljeret plan for, hvordan kommunen fremadrettet vil føre det fornødne tilsyn med kommunens databehandlere og underdatabehandlere.

Forvaltningen har udarbejdet omtalte plan, der fremgår af bilag nr. 1 og bilag nr. 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Den omtalte plan skal være Datatilsynet i hænde senest 15. oktober 2019.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Viborg Kommune er blevet kompenseret med knap 1,2 mio. kr. pr. år i forbindelse med øget sikkerhedsarbejde affødt af implementering af EU-persondataforordningen.

Forvaltningen kan konstatere, at vi allerede ved implementeringen har brugt væsentligt flere ressourcer end det, vi bliver kompenseret for. På baggrund af Datatilsynets afgørelse står det klart, at der bliver behov for at prioritere yderligere ressourcer både centralt og decentralt for at kunne leve op til det kontrolniveau, som er blevet lagt af Datatilsynet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kontrol af databehandlere og underdatabehandlere

Årshjul i-sikkerhed

Punkt 2: Basisbudget 2020 til 2023

18/53737

Resume

Basisbudgettet er et teknisk tilrettet budget, som udgør det økonomiske udgangspunkt for de politiske budgetforhandlinger og desuden udgør budgetforslaget til byrådets 1. behandling. I sagen beskrives den økonomisk situation og de tekniske forudsætninger i basisbudgettet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at basisbudgettet godkendes med henblik på, at det kan udgøre budgetforslaget ved byrådets 1. behandling.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-10-2019

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at basisbudgettet godkendes med henblik på, at det kan udgøre budgetforslaget ved byrådets 1. behandling.

Lone Langballe, Dansk Folkeparti, og Robert Demény, Enhedslisten, deltog i drøftelsen af denne sag.

Fraværende:

Per Møller Jensen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 23. januar 2019 ([sag nr. 1](#)) de spilleregler og principper, som basisbudgettet for 2020 til 2023 er udarbejdet ud fra. På mødet den 28. august 2019 ([sag nr. 4](#)) vedtog Økonomi- og Erhvervsudvalget en revideret tidsplan for budgetlægningen, idet økonomiforhandlingerne mellem regeringen og KL blev udskudt til efter sommerferien pga. folketingsvalget den 5. juni 2019.

Inddragelse og høring

Hoved-MED er inddraget løbende i processen. Budgetforslaget sendes til høring hos Ældrerådet, Handicaprådet, Integrationsrådet og Ungdomsrådet mellem behandlingen i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 29. oktober og byrådets 2. behandling den 4. november 2019. Der vil ligeledes være fællesmøde mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og Hoved-MED den 29. oktober 2019.

Beskrivelse

Basisbudgettet for 2020 til 2023 er nedenfor vist i en resultatopgørelse. Resultatopgørelsen sammenfatter alle kommunens udgifter og indtægter og viser på bundlinjen, hvordan kassebeholdningen påvirkes af budgettet. En mere detaljeret resultatopgørelse, der viser budgettet på de enkelte politikområder, kan ses i bilag nr. 1. Budgetforudsætningerne i basisbudgettet er beskrevet mere uddybende i notat om basisbudgettet, der kan ses som bilag nr. 2.

Tabel 1. Resultatopgørelse pr. 27. september 2019

(mio. kr.)	Regnskab 2018	Forventet regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
------------	------------------	-------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Resultatopgørelse (minus = indtægter)

Skatter og generelle tilskud	-5.803,8	-5.906,4	-6.127,9	-6.273,2	-6.440,8	-6.582,3
Serviceudgifter	4.169,1	4.275,2	4.397,7	4.370,1	4.333,5	4.313,5

Overførselsudgifter	1.368,5	1.473,7	1.513,6	1.530,9	1.552,5	1.567,7
Pris- og lønstigninger (drift)			0,0	130,9	264,0	399,9
Renter	-59,6	-85,3	6,1	7,7	8,5	8,4
Resultat før anlæg og afdrag m.v.	-325,9	-242,9	-210,5	-233,5	-282,4	-292,8
Anlægsudgifter (skattefinansieret)	253,2	230,9	95,4	271,3	265,5	225,0
Ældreboliger	0,0	-3,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Alment boligbyggeri	51,3	47,0	10,2	10,0	10,0	24,0
Jordforsyning	-9,7	-8,7	-24,7	-6,7	-1,8	-4,4
Pris- og lønstigninger (anlæg)			0,0	4,4	9,3	11,0
Nettoafdrag på gæld	24,9	33,2	45,0	74,9	76,2	77,1
Likviditetsvirkning af det skattefinansierede område	-6,2	55,5	-84,6	120,4	76,9	39,9
Forsyningsområdet	42,2	6,4	0,5	-4,2	-4,9	-5,6
Øvrige finansforskydninger	173,9	80,6	-16,5	-14,2	-14,2	-14,2
Samlet likviditetsvirkning	209,9	142,6	-100,6	102,0	57,7	20,0

Tabel 1 (fortsat)

(mio. kr.)	Regnskab 2018	Forventet regnskab 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Likviditet (minus = kasseforbrug)						
Likvide aktiver primo	256,4	46,4	-96,1	4,5	-97,6	-155,3
Samlet likviditetsvirkning	-209,9	-142,6	100,6	-102,0	-57,7	-20,0
Likvide aktiver ultimo	46,4	-96,1	4,5	-97,6	-155,3	-175,3
Gennemsnitlig likviditet	553,6	387,0	370,0	375,0	300,0	285,0

BEMÆRKNINGER TIL BASISBUDGETTET:

Resultat før anlæg og afdrag m.v.

Resultatet før anlæg og afdrag m.v. viser, hvor stort et driftsoverskud eller -underskud kommunen har til at dække udgifter til anlæg og afdrag m.v., idet både jordforsyning og forsyningsområdet skal hvile i sig selv set over en årrække.

Resultatopgørelsen viser, at der er et overskud før anlæg og afdrag på 210,5 mio. kr. i 2020, 233,5 mio. kr. i 2021, 282,4 mio. kr. i 2022 og 292,8 mio. kr. i 2023. Byrådets målsætning om, at der skal være et overskud før anlæg og afdrag på minimum 250 mio. kr. er dermed kun opfyldt i 2022 og 2023.

Serviceudgifter

Serviceudgifterne udgør 4.397,7 mio. kr., hvilket er 32,7 mio. kr. under Viborg Kommunes andel af servicerammen på landsplan. Overholdelsen af servicerammen er underlagt økonomiske sanktioner, så kommunernes bloktilskud reduceres, hvis den aftalte serviceramme overskrider for kommunerne under ét. I 2020 er der både sanktioner hvis budgetterne overskrider den aftalte ramme, og hvis regnskaberne til sin tid overskrider rammen.

Overførelsesudgifter

Overførselsudgifterne på 1.513,6 mio. kr. i 2020 er budgetteret på baggrund af ny lovgivning, den aktuelle konjunkturudvikling og den igangværende budgetopfølgning pr. 30. september 2019.

I forhold til det forventede resultat for 2019 budgetteres der i 2020 med et øget udgiftsniveau i overførselsudgifterne i faste priser svarende til 43,6 mio. kr., hvilket er på niveau med KL's fremskrivning samt tendensen på landsplan.

Startende med budgetlægningen for 2019-2022 indarbejdes ambitionen om, at Viborg Kommunes andel af udgifter til borgere på offentlige forsørgelse ikke må stige ift. udgifterne på landsplan. Imødekommelse af denne ambition vil kræve yderligere tiltag, da der observeres en udgiftsstigning i Viborg Kommune, der ligger udover udviklingen på landsplan. Således er der i budgettet indarbejdet effekter af indsatser på sygedagpengeområdet og generelle forbedringer for i alt 17,5 mio. kr. i 2020 (begge forslag fremgår af reduktionskataloget).

Anlægsudgifter

Nettoudgiften til skattefinansieret anlæg er 95,4 mio. kr. i 2020, 271,3 mio. kr. i 2021, 265,5 mio. kr. i 2022 og 163,9 mio. kr. i 2023. I 2023 er der dog lagt en pulje ind i basisbudgettet, så udgiften hæves til mere realistiske 225 mio. kr. svarende til byrådets målsætning, idet det forventes, at der i den videre budgetproces lægges konkrete anlægsprojekter ind i det nye overslagsår. Byrådets målsætning om skattefinansieret nettoanlægsbudget på mindst 225 mio. kr. er ikke opfyldt i 2020, hvilket primært skyldes forventede indtægter vedrørende salg af bygningen på Vinkelvej, som pt. benyttes af Handelsskolen.

Oversigt over de enkelte anlægsprojekter i basisbudgettet kan ses som bilag nr. 3.

Opgjort som bruttoudgifter, dvs. uden indtægter, er de samlede anlægsudgifter inkl. jordforsyning 318,7 mio. kr. i 2020, hvilket ligger lige over Viborg Kommunes befolkningsmæssige andel af anlægsrammen, der kan opgøres til 318,4 mio. kr. En milliard af kommunernes bloktilskud er gjort betinget af, at kommunerne overholder anlægsrammen i budgetsituationen.

Lånoptagelse og afdrag på gæld

I 2020 budgetteres med hjemtagelse af nye lån for i alt 39,8 mio. kr. Der forudsættes fuld udnyttelse af lånerammen, der udgøres af de særlige udgifter i basisbudgettet, som kommunen har låneadgang til. Der er derudover søgt lånedispensationer for 27,5 mio. kr. i 2020 vedr. renovering af parkeringspladser i Viborg.

Afdragene overstiger lånoptagelsen i hele budgetperioden, og det ses af resultatopgørelsen af der i dette nettoforhold mellem afdrag og lånoptagelse afdrages 45,0 mio. kr. på gælden i 2020 stigende til 77,1 mio. kr. i 2023.

Likviditet

Basisbudgettet har en positiv virkning for likviditeten i 2020, men en negativ virkning i 2021-2023. Den faktiske likviditet reduceres fra -96,1 mio. kr. primo 2020 til -175,3 mio. kr. ultimo 2023. Den gennemsnitlige likviditet falder fra 387 mio. kr. ultimo 2019 til 285 mio. kr. ultimo 2023. Byrådets målsætning om en gennemsnitlig likviditet på mindst 200 mio. kr. er således opfyldt alle 4 budgetår.

Den såkaldte kassekreditregel kræver, at den gennemsnitlige likviditet på ethvert tidspunkt er positiv, hvilket er opfyldt i alle 4 år.

Indtægtsprognose

Indtægtsbudgettet er meget afhængigt af udviklingen i befolkningstallet, som både påvirker skatteindtægterne og de tilskuds- og udligningsbeløb, som kommunen modtager. Den indlagte befolkningstilvækst er nu nedjusteret og reducerer bl.a. skatteindtægterne. De færre skatteindtægter opvejes dog af, at kommunerne har fået flere penge i årets

økonomiaftale, og at Viborg Kommune kompenseres herfor i øget tilskud og udligning. Viborg Kommune har dermed en samlet gevinst på 22,5 mio. kr. i 2020, når der sammenlignes med det budget, som blev vedtaget for et år siden (overslagsår 2020 i budget 2019).

Den konstaterede befolkningsudvikling i 2019 er lavere end forudsat i Viborg Kommunes egen befolkningsprognose fra april 2019, som Økonomi- og Erhvervsudvalget blev orienteret om på mødet den 10. april 2019 (sag nr. 16). Denne prognose viser et indbyggertal på 97.520 pr. 1/1 2020. Indbyggertallet er senest opgjort den 26. september 2019, og det viser 97.110. På den baggrund er skatter, tilskud og udligning i overslagsårene 2021-2023 budgetlagt på baggrund af en justeret befolkningsprognose, der viser 97.235 indbyggere pr. 1. januar 2020 og en efterfølgende årlig vækst på ca. 500 årligt (hvor april-prognosen forudsætter en årlig vækst på ca. 600). De 97.235 borgere pr. 1. januar 2020 er en vækst på 122 i forhold til 1. januar 2019.

Kommunen har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag. Vælges statsgarantien er indkomstskatten og udligningsbeløb i 2020 lagt fast, og der sker ingen efterregulering. Vælger kommunen derimod at budgettere ud fra eget skøn (selvbudgettering), vil der i 2023 ske efterregulering på baggrund af den faktiske udvikling i 2020.

Det forudsættes i basisbudgettet, at Viborg Kommune vælger statsgaranti i 2020. Den foreløbige vurdering er, at statsgarantien vil give en gevinst på ca. 11 mio. kr. i 2020.

Byrådet skal ved 2. behandlingen af budget 2020-2023 beslutte, om man vælger enten et selvbudgetteret eller et statsgaranteret grundlag, og der foreligger ved 2. behandlingen et notat, som inkluderer følsomhedsanalyser.

Takster i basisbudgettet

Basisbudgettets konsekvenser for taksterne i 2020 kan ses i bilag nr. 4. Der er primært tale om pris- og lønstigninger, der påvirker taksterne i basisbudgettet. Dog er der indregnet en takststigning under Revas pga. foretagne investeringer i affaldssortering og genanvendelse. Til byrådets 2. behandling udarbejdes en ny takstoversigt, hvor taksterne beregnes ud fra det endelige budgetforslag til 2. behandlingen.

Reduktioner i basisbudgettet

Tabellen nedenfor viser de indlagte reduktioner i basisbudgettet.

Tabel 2. Reduktioner i basisbudgettet

(mio. kr.)	2020	2021	2022	2023
Reduktionskatalog: Forslag på overførselsområdet er indarbejdet	14,8	19,2	21,4	21,4
Reduktionskatalog: Øvrige forslag er indlagt som pulje i budgettet	19,8	12,9	12,9	12,9
Reduktionskatalog i alt	34,6	32,1	34,3	34,3
En halv procent reduktion på serviceområderne (ikke udmøntet)	0	-18,8	-37,6	56,4
I alt	34,6	50,9	71,9	90,7

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 23. januar 2019 ([sag nr. 1](#)), at der skal udarbejdes reduktionsforslag for i alt 35,2 mio. kr. gældende i 2020 og frem. Det endelige katalog som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandlede på mødet den 28. august 2019 ([sag nr. 4](#)) rummer forslag for i alt 34,6 mio. kr. i 2020, 32,1 mio. kr. i 2021 og 34,3 mio. kr. i 2022 og 2023.

Derudover er der i overslagsårene 2021 til 2023 indarbejdet en årlig reduktion på en halv procent af serviceudgifterne (18,8 mio. kr. årligt). Reduktionen i 2021-22 blev vedtaget i budget 2019, og reduktionen i 2023 besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget at indarbejde på mødet den 23. januar 2019 (sag nr. 1). Det er reduktioner, som er fordelt ud på de enkelte politikområder, men som endnu ikke udmøntet i konkrete initiativer.

Tekniske ændringer i basisbudgettet

Der redegøres i tabellen nedenfor for de tekniske ændringer i basisbudgettet, siden rammerne blev udmeldt ultimo marts 2019.

Tabel 3. Tekniske ændringer i basisbudgettet (driftsudgifter)

(mio. kr.)	2020	2021	2022	2023
Ramme i budget 2019-2022	5.709,3	5.736,5	5.738,2	5.738,2
Fremskrivn. til 2020-prisniveau	112,9	113,7	113,9	114,1
½ % reduktion i 2023	0	0	0	-18,8
Tillægsbevillinger	52,3	23,0	8,4	8,9
Lov- og cirkulæreprogram	12,6	14,3	16,6	15,6
Budgetbuffer	15,0	15,0	15,0	15,0
Øvrige tekniske ændringer	9,2	-1,5	-6,1	8,2
Nyt basisbudget	5.911,3	5.901,0	5.886,0	5.881,2
Difference	202,0	164,5	147,8	143,0

Det ses af tabellen, at budgettet er forøget med 202,0 mio. kr. i 2020. De tekniske ændringer nærmere uddybet i afsnit 4 i notat om Viborg Kommunes basisbudget, der kan ses som bilag nr. 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Økonomi- og Erhvervsudvalget færdiggør budgetforslaget på mødet den 29. oktober 2019. På dette tidspunkt forventes det, at der er indgået et budgetforlig, der formelt skal behandles som et ændringsforslag til basisbudgettet. Der er frist for fremsendelse af ændringsforslag til budgetforslaget den 27. oktober kl. 12.

Byrådets 2. behandling af budgetforslaget sker på mødet den 4. november 2019.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Resultatopgørelse til basisbudget 2020-2023

Notat om Viborg Kommunes basisbudget 2020-2023

Anlægsbasisbudget 2020-2023

Takstoversigt til basisbudget for 2020

Punkt 3: Meddelelser og gensidig orientering

18/63455

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 09-10-2019

Intet.

Fraværende:

Per Møller Jensen